

ΚΑΣΤΕΛΛΑ ΜΑΝΤΑΤΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΗΤΗΝΙΑΣ “Η ΚΑΣΤΕΛΟΣ”

ΜΕΛΟΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΡΟΔΟΥ

www.kritinia.gr

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2018 - ΤΕΥΧΟΣ 36

info@kritinia.gr

opskritinia@gmail.com

Παραδοσιακή φορεσιά Καστέλλου (Κρητηνίας-Έμπωνα)

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

Athina Vailsi

Κάστρο Κρητηνίας, ηλιοβασίλεμα

σας, που με κέρδισε από την πρώτη σπιγμή και μου χάρισε υπέροχες αναμνήσεις.

Αθηνά Βαίτση

Στο νησί της Ρόδου, υπάρχει ένα δύομορφο χωριό σκαρφαλωμένο κοντά στον Απάβυρο με θέα το Αιγαίο και μαγικά ηλιοβασιλέματα.

Κρητηνία, το χωριό που αγάπησα σαν να είναι δικό μου. Μόνο δύομορφες σπιγμές και δύομορφοι ανθρώπους έχω να θυμάμαι. Βουνό και θάλασσα, ένας συνδυασμός πανέμορφος που σε κερδίζει από την πρώτη ματιά. Έμπνευση για κάθε καλλιτέχνη, και όχι μόνο, με πανέμορφες εικόνες σαν πίνακες ζωγραφικής. Έμπνευση και για μένα, που έβγαλα αρκετές φωτογραφίες για το περιοδικό "Φωτογράφος". Μία από αυτές το εκπληκτικό ηλιοβασίλεμα του μεσαιωνικού κάστρου Κρητηνίας!

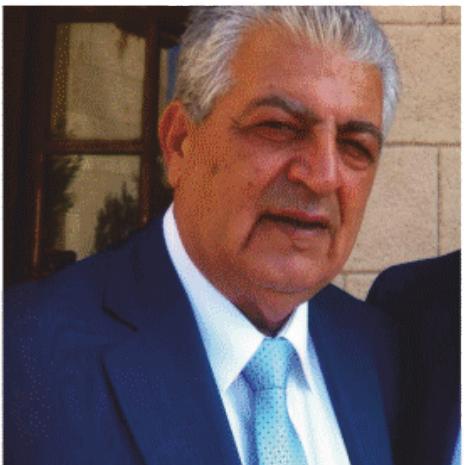
Το αμφιθεατρικά κτισμένο, καταπράσινο χωριό, το απέραντο μπλε του Αιγαίου, τα χρώματα του ουρανού συνθέτουν εικόνες που σε ταξιδεύουν και κεντρίζουν το ενδιαφέρον σου όπου και αν στρέψεις το βλέμμα σου.

Με γραφικά ταβερνάκια, όπως ο Οίκος Αντοχής, πέρασα αξέχαστες σπιγμές πίνοντας σούμες, τρώγοντας σκάρους και βγάζοντας φωτογραφίες σε κάθε γωνιά.

Γνώρισα χαμογελαστούς, ζεστούς, αιθεντικούς ανθρώπους και γίναμε δύο μια παρέα.

Ελπίζω να ανταμώσουμε σύντομα, εκεί στο πανέμορφο χωριό

Χαιρετισμός εντελμένου περιφερειακού Σύμβουλου Πολιτισμού-Βιομηχανίας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος Δωδεκανήσου κ. Κάλλιστου Διακογεωργίου

Είναι ιδιάίτερη η χαρά μου που μου δίνεται η ευκαιρία να εκφράσω μέσα από την εφημερίδα σας «Καστελλενά Μαντάτα» πειραιώς και τις ευχαριστίες μου.

Μια μοναδική πολιτιστική εφημερίδα που δημιουργήσατε με αγάπη και ευαισθησία και ξεχωρίζει για την ποιότητα και το περιεχόμενό της.

Μια εφημερίδα που στηρίζει δύομορφες πολιτιστικές εκδηλώσεις που αναδεικνύουν την Κρητηνία και την ταξιδεύουν παντού μέσα από τα μάτια των επισκεπτών και των θαυμαστών της.

Η Κρητηνία για αρκετά χρόνια αποτελεί έναν φιλόδενο χώρο που αναδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο τις θετικές πλευρές του τόπου μας και των ανθρώπων του.

Πολλές ευχές και θερμά συγχαρητήρια!

Καλή συνέχεια στους διοργανωτές για το σημαντικό πολιτιστικό έργο που επιπλέον.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με τον Περιφερειάρχη κύριο Χατζημάρκο Γιώργο, δπως και εγώ προσωπικά ως αρμόδιος του Πολιτισμού της Δωδεκανήσου θα είμαστε δίπλα σας στην κοινή αυτή προσπάθεια της μετάδοσης του πολιτισμού από το μεγαλύτερο έως το μικρότερο νησί. Από το μεγαλύτερο έως το μικρότερο χωριό».

ΚΑΣΤΕΛΛΕΝΑ ΜΑΝΤΑΤΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ:

Πρόεδρος: Μαριεττάκης Δημήτρης
Αντι/εδρος: Μανουσόπουλη Δικαία

Γραμμέας: Κυριακούλλας Τσεργός

Ταμίας: Συγρούτη Ρένα

Μέλη:
Μακράκη Θεοδοσία
Μπάκη Γεωργία
Καραγιάννη Μαρία
Σαρακάκη Μαγδαληνή

Τηλ. Επικ.: 6977 378 378, 6949745887

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΚΡΗΤΗΝΙΑΣ "Η ΚΑΣΤΕΛΛΟΣ"

Γίνε χορηγός
στήριξη των
πολιτισμού από
50€ το χρόνο!

Δένω

πάντα τη ζώνη
ασφαλείας!

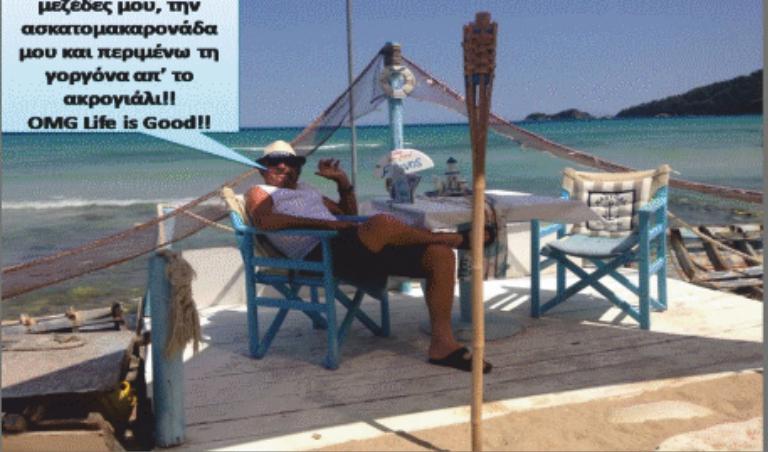
Φοράω ΠΑΝΤΑ
κράνος

Καστελοκωστικά

Τώρα με τον
καινούργιο νόμο για
υιοθεσίες θα κάνω
αίτηση με την αγάπη
μου να
υιοθετήσουμε ένα
κατοίκι!!

Έχω παραγγείλει τους
μεζέδες μου, την
ασκαπομακαρονάδα
μου και περιμένω τη
γοργόνα απ' το
ακρογάλι!!
OMG Life is Good!!!

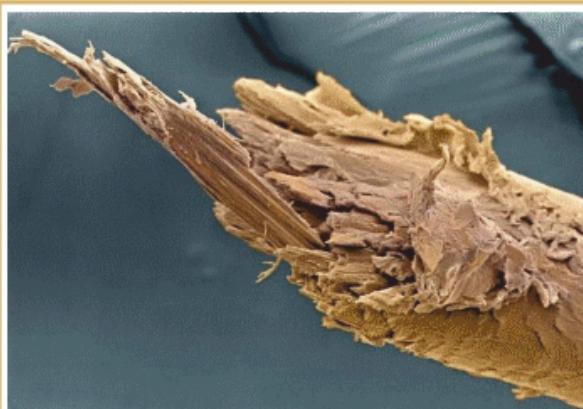

Φωτογραφία του ανθρώπινου οργανισμού

Εκπληκτική φωτογραφία που πάρθηκε χρησιμοποιώντας ένα ψηφιακό ηλεκτρονικό μικροσκόπιο ανήχενεσης. Αυτά τα μικροσκόπια έχουν υπάρξει τα τελευταία 20 χρόνια, με εισαγωγή της προηγμένης ψηφιακής τεχνολογίας. Στα μέσα της δεκαετίας του '80 αυτή η φωτογραφία δεν θα ήταν δυνατή. Μπορούν να ανιχνευθούν απίστευτες λεπτομέρειες μεγάθους 1 ως 5μμ (νανόμετρο).

Σπασμένη άκρη ανθρώπινης τρίχας

Το κανονικό κόψιμο στην τρίχα και το καλό conditioner θα βοηθήσουν στην αποτροπή αυτής της εντυπωσιακής και συνάμα άσχημης εικόνας.

Bed & Breakfast ~ Ξενώνας
Auberge Kalopétri
www.aubergekalopetri.com
info@aubergekalopetri.com
Tel.: 22460 31 168

Pension
LIROS
Family Manakitsas
Private Zimmervermietung • Private rooms to rent
Kamiros Skala • Rhodes - Greece
Tel. & Fax: 22460 31264
www.liros.gr • email: liros@otenet.gr

Welcome
to Monolithos!
info@themashotel.gr | www.themashotel.gr
THOMAS HOTEL
Monolithos - Rhodes
Tel: 22460 61264
22460 61291
Mob: 6973 038494

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
Μαγειροτεχνείο
ΠΑΡΑΓΚΑ
ΑΚΛΑΠΑΝ
Απόλλωνα Ρόδου 85106
Τηλ.: 22460 91247
Κιν.: 6946 287909

**ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΕΡΓΑΣΙΕΣ**
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΚΡΗΤΗΝΙΑ ΡΟΔΟΥ
KIN: 6944 10 20 06
ΤΗΛ: 22460 41 106

I. & Π. ΜΠΑΚΗΣ
ΠΗΓΑΔΙΑ
ΒΟΘΡΟΙ
ΣΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ
6945 257 255 - 6972 708 403

Ο Κωνσταντίνος ο μικρός

Ακριτικό τραγούδι, όπως το τραγουδούσαν στη διάλεκτο του χωριού οι νέοι της Κρητηνίας ακόμα και πριν 150 χρόνια στις διασκεδάσεις τους, καταγεγραμμένο από τη μητέρα μου Τριανταφυλλά Χατζηπαπάκη, όπως το ήκουσε από το στόμα του θείου της Κωνσταντίνου Χατζηπαπάκη μου...

Κική Μπακαρή Κουντούρη

Ο Κωσταντίνος ο μικρός, ο μικρο-Κωσταντίνος, στις τρεις εξώστη το σπαθί, στις πέντε το λιοντάρι και στις εφτά κακήστηκεν πως ήταμε παλλήκαρι. Βασιλοπόύλα το 'κουνσεμ που μπρος που το παλάτι. Για σόπα, σύντα Κωσταντή μην το πολυκαυκάσαι κι ο βασιλάς γεράκια έχει και στέλλει και σε πάνει. Ποιος ένιναι άξιος, δυνατός, τον Κωσταντή να πάσει; Κανένας δεν εβρέθηκεν τον Κωσταντή να πάσει. Κι ενά μικρό, μικρότυπο, της Κόρας το Γιαννάκι, μια πιθαμή το μάτιν του και πήγη το μουστάκι. Εγώ 'μαι άξιος, δυνατός τον Κωσταντήν να πάσω, με θέλω χλιούς που μπροστά και χλιούς απόν πίσω και χλιούς που τημ μια μεριά και χλιούς που την άλλη. Στη στράταν από πήσιν τον Θειόν επερικάλει για να βρίσκεν τον Κωσταντή στην κλίνην να κοιμάται και το κακόν του το σκυλί στες άλεσες δεμμένο. Άγιους δεν είχαν ντάμα τος κι άγιοι τον επακονδανό. Και βρήκαστην τον Κωσταντή στην κλίνη και κοιμάτο. Και ράβγουν τα μματάκια του μ' εφτά κλωνιά πρισίμι. Και δέννουν και τα χέρια του με καραβίον αλεσίδι. Και ββλλούνγ και στες πλάτες του τον μύλον το λιθάρι.

Λεξιλόγιο: Θειός: Θεός άλεσες: αλυσίδες επάκουσαν: υπήκουσαν πρισίμι: μετάξι π' ούλλα: απ' όλα σηιέ: είδε επερικάλει: παρακαλούσε

επάκουσαν: υπήκουσαν πρισίμι: μετάξι π' ούλλα: απ' όλα σηιέ: είδε ξαννεί: κοιτάζει τσακκί: είδος σπαθιού

Ακριτικά τραγούδια

Ακριτικά τραγούδια συνομάζονται τα δημοτικά τραγούδια που αναφέρονται στα κατορθώματα των Ακριτών, των φρουρών των ανατολικών συνόρων της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Τα ακριτικά τραγούδια είναι τα παλαιότερα ελληνικά δημοτικά τραγούδια που σώζονται και συγγενεύουν με το έμμετρο αφήγημα του 12ου αιώνα, το γνωστό ως «Επος του Διγενή Ακρίτα». Το παλαιότερο σωζόμενο ακριτικό τραγούδι είναι το «Άσμα του Αρμούρη» που παραδίδεται σε χειρόγραφο του 15ου αι. Τα περισσότερα διμας ακριτικά που είναι γνωστά σήμερα είναι δημιμες κατεγραφές, του 19ου ή και των αρχών του 20ου αι., και προέρχονται από τον Πόντο, την Κέντρο και την Κρήτη. Κύριος στόχος τους είναι η έχαρη της τιτάνιας προσωπικής λεβεντιάς που στο στόμα του ελληνικού λαού γίνεται τραγούδι - θρύλος. Συνέπεια των παραπάνω είναι οι ήρωες αυτών των τραγουδιών να παρουσιάζονται σαν άτομα εξαιρετικής ανδρείας, συχνά με υπερφυσικές δυνατότητες και διαστάσεις. Επιδεικνύουν πολεμικές ικανότητες από μικρή ηλικία και είναι σε θέση να κατατροκάσουν μόνοι μεγάλα στρατεύματα.

SECRET
underwear

Ανδρικά-Γυναικεία-Παιδικά
εσώρουχα

K. Παλαιολόγου & B. Ηρακλείου 2 - Ρόδος
Τηλ. 22410 78733

Massas House

Nikoloudakis Konstantinos

Kameiros Skala
Tel.: 22460 31112

COMPUTER & SERVICE

Ζουμπουρλής Ιωάννης
Σερβις με Χαρόγολο *****
I.Τσαβαρή 3, Ανάληψη
851 00, Ρόδος
Τηλ. 22410 34374
Fax. 22410 34379
www.computerservice.gr
yannis@computerservice.gr

ΟΠΩΡΟΠΑΝΤΟΠΛΕΙΟ
ΠΑΤΤΑΣ ΣΑΒΒΑΣ
Πλατεία Παστίδας
Τηλ. 22410 47105

Tsigka ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΣΑΝΣΟΓΛΟΥ
Αντιπροσωπεύσεις
Ασφαλιστικών Εταιριών

Εθνικής Αντίστασης 82 - Ρόδος Τ.Κ 85100
Τηλ: 22410 31468 Fax: 22410 33644 Κιν: 6932 464 567
email: sansogluinsurance@gmail.com

Εκδρομή Πολιτιστικού Συλλόγου Κρητηνίας

Καστοριά, Πρέσπες, Καλαμπάκα, Μετέωρα, Ελάτη, Τρίκαλα, Αίγινα

Για άλλη μια χρονιά ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κρητηνίας διοργάνωσε την ετήσια εκδρομή του σε πανέμορφα μέρη της χώρας μας.

Η αναχώρηση έγινε την Τρίτη απόγευμα με προορισμό τη Θεσσαλονίκη και από εκεί στην δυμορφή Καστοριά.

Σε ένα ειδυλλιακό ξενοδοχείο με διαμονή δύο ημέρες καταφέραμε να επισκεφθούμε πολλά μέρη, όπως μικρά παραλίμνια χωριά στην αγκαλιά των Πρεσπών, τον Άγιο Γερμανό, τον Άγιο Αχίλλειο και φαγητό στο γνωστό πια μέρος τους Ψαράδες, όπου υπογράφηκε η συμφωνία για τη Βόρεια Μακεδονία.

Στην Καλαμπάκα μείναμε δύο μέρες και είχαμε την ευκαιρία να επισκεφθούμε τα επιβλητικά Μετέωρα και τις μονές του Μεγάλου Μετεώρου και Αγίου Στεφάνου. Η επόμενη μέρα μας βρήκε στο χωριό Πόλη με τη γνωστή πέτρινη γέφυρα του Αγίου Βησσαρίωνα που κτίστηκε το 1514 και τη βυζαντινή εκκλησία Πόρτα Παναγιά χτισμένη το 1283 από τον Άγγελο Ιωάννη Κομνηνό Β'. Επίσκεψη και στο πανέμορφο χωριό Ελάτη. Το χωριό είναι χτισμένο αμφιθεατρικά μέσα σε δάσος από έλατα,

σε ύψος 950 μ., στο δρός Κερκέτιο (Κόζιακας). Επόμενη στάση τα δυμορφά Τρίκαλα που διασχίζεται από τον ποταμό Λιθαίο, με δυμορφη πλατεία, πεζόδρομους, μαγαζιά, καφετέριες και βεβαίως τα γνωστά Μανάβικα, συνοικία γεμάτη χασαποταβέρνες στα στενά δρομάκια της. Το Σάββατο ξεκίνησε η κάθοδος προς Αθήνα με στάση στην πανέμορφη τεχνητή λίμνη Ταυρωπού, γνωστή και σαν λίμνη Πλαισήρα, αφού ο ίδιος ο στρατηγός συνέλαβε την ιδέα το 1925 και η έμπνευση του έγινε πραγματικότητα το 1959. Η Κυριακή ήταν αφιερωμένη στην δυμορφή Αίγινα. Πρωτιό ξέπνημα και αναχώρηση με το καραβάκι της γραμμής. Πρώτη επίσκεψη ο μεγαλοπρεπής ναός του Αγίου Νεκταρίου. Κατόπιν επίσκεψη στον πανέμορφο αρχαίο ναό της Αφαίας, κόρης του Δία. Βόλτες στον τουριστικό οικισμό Αγία Μαρίνα και αργότερα στην πόλη της Αίγινας.

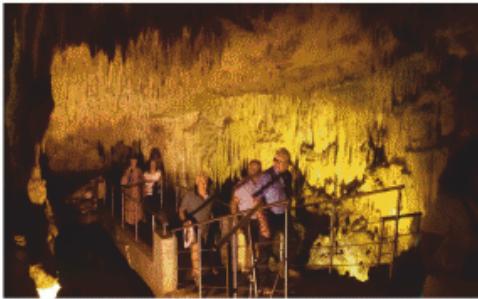
Το βραδινό της Κυριακής μας βρήκε στο αεροδρόμιο της Αθήνας να συμμετέχουμε στους πανηγυρισμούς των Γάλλων για την κατάκτηση του παγκοσμίου κυπέλλου. Κι εμείς κατακτήσαμε το δικό μας κύπελλο. Της χαράς, της ξενοιασίας και της απόλαυσης των διακοπών! ...και του χρόνου όλοι μαζί σε νέο προορισμό!

Το ξενοδοχείο μας στην Καστοριά

Οι εκδρομείς στην πέτρινη γέφυρα Άγ. Βησσαρίωνα

Το σπήλαιο του δράκου στην Καστοριά

Φαγητό στο γνωστό πλέον χωριό Ψαράδες

Μέρος εκδρομέων στην καταπράσινη φύση

Πλωτή γέφυρα προς Άγιο Αχίλλειο

Στο χωριό Άγιος Αχίλλειος

Αποψη της πόλης Καλαμπάκας

Αρχαίος ναός Αφαίας Αθηνάς στην Αίγινα

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

Μάγεψε και φέτος η μεσαιωνική γιορτή κάστρου Κρητηνίας

Γεμάτος ήταν όλος ο Δεκέμβρης από όμορφες χριστουγεννιάτικες εκαποντάδες επισκέπτες.

Τελικά κάθε χρόνο, το τελευταίο Σαββατοκύριακο του Ιουνίου, όλοι οι δρόμοι οδηγούν στην Κρητηνία, στο ιστορικό κάστρο, στη μεσαιωνική γιορτή, που πραγματοποιείται τα τελευταία δέκα χρόνια με τεράστια επιπυχία.

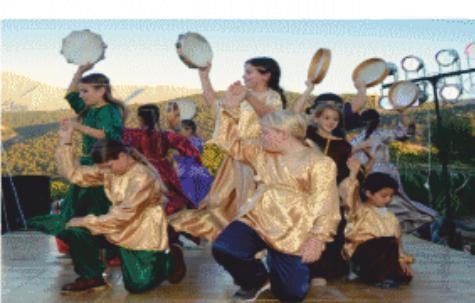
Μια εκδήλωση που πλέον έγινε θεσμός στο νησί και εκεί παραβρέθηκε κόσμος από κάθε γωνιά της Ρόδου για να περάσει δυο υπέροχα βράδια. Η γιορτή πλαισιώνεται με μεσαιωνικά δρώμενα για μικρούς και μεγάλους, παιχνίδια, ακροβατικά, μεσαιωνικά χορευτικά και μελωδίες που σε συνεπαίρουν σε άλλη εποχή.

Το σκηνικό του μεσαίωνα όμως ολοκληρώνει το μαγειρείο. Εκεί με φόντο το κάστρο, σε υπαίθριες φωτιές, μυρωδιές και γεύσεις που μένουν αξέχαστες στους επισκέπτες. Ένας υπέροχος συνδυασμός μεσαιωνικών και παραδοσιακών εδεσμάτων που περιμένουν τους

Το πιο όμορφο κομμάτι αυτής της εικδήλωσης όμως, είναι ο εθελοντισμός και το μεράκι των κατοίκων του χωριού και όχι μόνο για να βγει ένα μοναδικό αποτέλεσμα. Βρίσκονται δύο εκαποντάδες αφιλοκερδώς, τρέχουν για εβδομάδες, μας υποδέχονται δύος πάντα με το χαμόγελο και μόνη τους ανταμοιβή μια διμορφη κουβέντα για το χωριό τους.

Δεν μπορούσε να υπάρξει καλύτερο φινάλε από το φεγγάρι δυο ημερών να ξεπροβάλλει πίσω από το χωριό της Κρητηνίας, αλλά και τα μικρά παιδάκια να τα βλέπεις να πλέθουν παραδοσιακά όλα μαζί με τις γυναίκες του χωριού. Γιατί μην ξεχνάμε πως η Κρητηνία είναι το χωριό της παράδοσης.

Εκεί βρέθηκαν ο δήμαρχος Ρόδου Φώτης Χατζηδιάκος, ο αντιδήμαρχος Σάββας Διακοσταμάτη, ο αντιδήμαρχος Αγαπητός Πάλλας, ο περιφερειακός σύμβουλος Χρήστος Ευστρατίου.

Ριάλιτι και θάματα για γέλια και για κλάματα Το θέατρο Νοτίου Αιγαίου στην Κρητηνία

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων οργάνωσε σε πολλά νησιά της Δωδεκανήσου, αλλά και σε αρκετά χωριά της Ρόδου, θεατρικές παραστάσεις σε συνεργασία με το Θέατρο Νοτίου Αιγαίου. Οι παραστάσεις έδωσαν την ευκαριά και στον τελευταίο κάποιο των νησιών και χωριών μας να μυθεί στη μαγεία του θεάτρου και γενικότερα του πολιτισμού.

Η παράσταση στην Κρητηνία δόθηκε την Παρασκευή 20 Ιουλίου και το θεατρόφιλο κοινό του χωριού μας γέλαισε και ευχαριστήθηκε από την παράσταση.

Θερμές ευχαριστίες στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και τον Αντιπεριφερειάρχη πολιτισμού κ. Κάλλιστο Διακογεωργίου, στους συντελεστές της παράστασης και τον φίλο του χωριού

μαζ κ.Αγγελάκο Ζαχαρία.

Η ζωή στην παλιά Κρητηνία μέσα από φωτογραφίες...

Σχολική γιορτή δημοτικού σχολ. Κρητηνίας. Από Αρ. Πεζουβάνης Γιάννης, Σιγροτάκης Νίκος, Καραγάννης Πώργος, Βασιλάκης Αλέκος, Δημητράς Μανάλης, Καρπαθάκης Ευθύμιος, Κοντουδάκης Μανάλης, Παππελάκης

Αραβάνας Κων. Πιροπάκη και Δεσπ. Αμβροσιδή. Διακρίνονται από δεξάλ. Κοντογάνης, Δεσπ. Αμβροσιδή, Δεσπ. Κοντογάνης, Γ. Μαυρουδάκης, Βασ. Καραγάνης, παππα Μανάλης, Στε. Πιροπάκης, Κων. Πιροπάκης, Γεώ. Στ. Καρπαθάκης, όρθ. Ευστάθιος & Δέσ. Κοντογάνης, Πέτρος ο γυροφύλακας, Τσ. & Ανθούλα Αμβροσιδή (~1955-1956)

Συνάντηση στον καφενέ. Από αριστερά: Πεζουβάνης Αντώνης, Καραγάνης Κωνσταντίνος, Καρελλάκης Γεώργιος, Μανωλάκης Σταμάτης και ο Πιώργης Διακογεωργίου. (~1962-1965)

Νεαρά κορίτσια από τον Έμπωνα σε αναμνηστική φωτογραφία.
(Αρχείο Κωνσταντάκη Σταύρου)

Φωτογραφία έως από την κοινότητα του χωριού με τον Μαυρουδάκη Θρασύβουλο (Λάκη), ντυμένο με την παραδοσιακή φορεστική χωριού μας. (~1964-1967)

Η μικρούλα Καραγάνη - Κωνσταντελλάκη Δέσποινα ποζάρει ευχαριστημένη με την κούκλα της. (~1960)

